

DE BELRAI SCHIET UIT DE STARTBLOKKEN

De eerste opleidingen 'BelRAI screener' zijn ondertussen achter de rug! Hoog tijd, want vanaf 1 juni 2021 is de BEL-profielschaal verleden tijd. Om de zorgbehoefte in kaart te brengen, zullen alle diensten voor gezinszorg, indicatiestellers en diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen overschakelen op de BelRAI screener. Andere voorzieningen zoals bijvoorbeeld de woonzorgcentra en de geestelijke gezondheidszorg komen later aan bod met andere BelRAI-instrumenten.

TIMING UITROL BELRAI

- **juni 2021:**
implementatie BelRAI screener
(diensten voor gezinszorg,
maatschappelijk werk,
gemachtigde indicatiestellers
zorgbudget zwaar zorgbehoevenden)
- **juni 2022:**
implementatie sociaal supplement
(diensten voor gezinszorg,
diensten maatschappelijk werk)
- **juni 2023:**
implementatie Home Care en LTCF
(diensten voor gezinszorg,
woonzorgcentra)

VOORDELEN VAN DE BELRAI OP TERMIJN

- geen papieren inschaling maar een digitale inschaling
- 1 BelRAI-dossier volgt de zorgbehoevende doorheen de levensloop, ongeacht de setting
- gegevensdeling zorgt tussen hulpverleners voor een betere afstemming
- hulpverleners kunnen een screener:
 - inkijken die door een andere hulpverlener is afgenomen en hierop verder werken
 - samen met andere hulpverleners het Homecare-instrument opmaken

De regio's Dender en Waas experimenteerden de afgelopen twee jaar al met de inhoud van het instrument. Hadassa Castelyn, intaker bij Zorgpunt Waasland, schaalte al vele jaren de zorgbehoefte van gebruikers in en testte de BelRAI screener uit tijdens dit proefproject. Leen Van Den Heuvel, stafmedewerker BelRAI VVSG ging met haar in gesprek om haar ervaringen te horen.

HADASSA, HOE IS HET ZORGPUNT WAASLAND IN DIT PROEFPROJECT GEROLD?

"Eind 2018 was het duidelijk dat BelRAI het instrument voor de toekomst was. Als organisatie wilden we, in het voordeel van onze gebruikers, pionieren met gegevensuitwisseling. Dus tekenden we in op het moment dat de pilootregio uitbreidde naar het Waasland," getuigt Hadassa.

HADASSA CASTELYN

"We zagen het als een kans om onze medewerkers het instrument tijdig te leren kennen. Het kwaliteitscentrum voor diagnostiek leidde twee medewerkers op, die op hun beurt de collega's intern opleidden. Vanaf dat moment gebruikten we de BelRAI screener voor alle inschalingen van het zorgbudget en bij intakes voor de gezinszorg en de poetsdienst."

ELKE INDICATIESTELLER MOET EEN OPLEIDING OVER DE BELRAI VOLGEN EN JAARLIJKS EEN INTERVISIEMOMENT BIJWONEN. HOE ERVAAR JE DAT?

"De opleiding is een goede basis om als indicatiesteller te starten. Het kwaliteitscentrum gaf ons toen de opleiding en voorzag de ruimte om vragen te stellen en feedback te geven. Tijdens een intervisiemoment bespraken we uitgebreid casussen en beargumenteerden onze scores. Op dat moment zie je de meerwaarde van het instrument en begrijp je de achtergrond beter. Zo groeide de motivatie binnen onze organisatie om het instrument te gebruiken. Het kwaliteitscentrum hield ons steeds op de hoogte wanneer er iets in het instrument wijzigde. Het was een vlotte samenwerking," zegt Hadassa.

INTUSSEN ZIJN WE TWEE JAAR VERDER. WAT ZIJN JULLIE ERVARINGEN NU?

"Bij alle intakes, herzieningen en aanvragen van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden gebruiken we nu de BelRAI screener. In het begin duurde de afname van een BelRAI screener lang, soms 45 minuten tot één uur. Maar eens je er een aantal hebt afgenomen, gaat het vlotter. In zo'n 20 minuten bespreken we alles. Het lijkt nu meer op een vlotte babbel in plaats van een gestructureerde vragenlijst. Vooral de herzieningen blijken minder intensief. Want heel wat gegevens haal je uit de bestaande screener of verkrijg je via de verzorgenden, poetshulpen of andere hulpverleners.

Omdat we binnen onze organisatie verschillende zorgdiensten hebben, ervaren we nu al het voordeel van interne gegevensdeling. We zijn dan ook sterk voorstander van dit principe. De dagdagelijkse werking verloopt efficiënter, wat in het voordeel is van de zorgvragers. Gegevens delen realiseren over zorgorganisaties heen zou volgens ons dan ook een enorme stap vooruit zijn, vertel Hadassa."

ALS JE VERGELIJKT MET DE BEL-PROFIELSCHAAL, ZIE JE RAAKVLAKKEN OF GROTE VERSCHILLEN?

"De BEL-profielschaal is een 'beperkter' instrument dan de BelRAI screener die meer items behandelt. Maar doorvragen blijft even belangrijk, net als bij de BEL-score. De BelRAI screener vergt volgens een aantal collega's een andere denkwijze dan het afnemen van de BEL-profielschaal. In de screener kan je bijvoorbeeld hulpmiddelen niet scoren, iets waar de BEL-profielschaal wel sterk rekening mee houdt (*n.v.d.r.: dit zal je op termijn wel in het HomeCare instrument kunnen registreren*). Ook merken we dat de modules psychische problemen en gedragsproblemen moeilijk te bevragen zijn. Niet iedereen wil of kan een antwoord te geven. Zeker als er geen betrokken netwerk is of hulpverleners, is het een uitdaging. Maar het grootste struikelblok is toch het sociaal aspect. Dit vinden we maar beperkt terug," merkt Hadassa op.

HET SOCIALE ASPECT KRIJGT EEN PLAATS IN HET SOCIAAL SUPPLEMENT, EEN AANVULLING OP DE BELRAI SCREENER DIE PAS IN JUNI 2022 KLAAR ZAL ZIJN. DE VVSG PLEIT ERVOOR DAT HET SUPPLEMENT ZOU MEEWEGEN OP DE EINDSCORE VAN DE BELRAI SCREENER. HET SUPPLEMENT OMVAT DE MODULES WOONOMGEVING, MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE, PSYCHOSOCIAAL WELZIJN EN INFORMELE ZORG & ONDERSTEUNING. ZULLEN DEZE ASPECTEN DE SCREENER VERSTERKEN DENK JE?

"Ja. De screener polst wel naar het sociaal welzijn van een persoon in de modules psychische problemen, cognitieve problemen en gedragsproblemen. Maar het sociale aspect weegt naar ons gevoel niet door op de rechtentoekenning. Wij hopen dat de invoering van het sociaal supplement hier verandering in brengt," bevestigt Hadassa.

ZIEN JULLIE EEN VERSCHUIVING BIJ WIE IN AANMERKING KOMT VOOR HET ZORGBUDGET VOOR ZWAAR ZORGBEHOEVENDEN?

"Naar ons gevoel komen enkel cliënten die zwaar scoren bij de modules rond (instrumentele) activiteiten dagelijks leven in aanmerking voor het zorgbudget. Vaak zien we dat personen die enkel een hoge score halen op cognitieve, psychische en de gedragsproblemen, nu niet in aanmerking komen.

Zo zijn er wel een aantal cliënten die sinds de implementatie van de BelRAI screener niet meer in aanmerking komen voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Dit is voor ons soms moeilijk uit te leggen aan de zorgvrager," verklaart Haddasa.

'De praktijk zal dit verder moeten uitwijzen', vult Leen aan. 'Het agentschap zorg & gezondheid verwijst op dit moment naar de onderzoekers die andere vaststellingen deden. 13% van de huidige rechthebbenden zal niet langer in aanmerking komen voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden. De oorzaak? De screener scoort zoals gezegd geen hulpmiddelen, brengt naast de uitvoering ook de mogelijkheden van een persoon in kaart en leidt tot een minder voorspelbaar resultaat dat 'afronding naar boven' vermijdt. 11% van de mensen die eerder niet in aanmerking kwamen zullen nu wel rechten openen. Personen met psychische, gedrags- en cognitieve problemen komen door een inschaling met de BelRAI screener vaker in aanmerking.'

Vanuit het team Netwerk Thuiszorg willen we de indicatiestellers alvast oproepen de situaties waar de zorgbehoefte van een persoon naar hun hulpverlenersoordeel onvoldoende tot uiting komt via de BelRAI screener aan ons te bezorgen. Zo kunnen we hierrond een signaalfunctie opnemen.'

DE VLAAMSE OVERHEID GAF DE VZW VLAAMS IT-PLATFORM BELRAI DE OPDRACHT OM EEN GEBRUIKSVRIENDELIJKE APPLICATIE TE ONTWIKKELEN. STAPSGEWIJS, STARTEND MET DE BELRAI SCREENER, VOLGT EEN INTEGRATIE VAN DE VERSCHILLENDE BELRAI INSTRUMENTEN IN DEZE APPLICATIE. ZO ZULLEN HET SOCIAAL SUPPLEMENT, HET HOMECARE-INSTRUMENT EN HET LTCF-INSTRUMENT DIE NU VERSCHILLENDE ONDERZOEKS- EN TESTFASES DOORLOPEN DE BELRAI SCREENER VOLGEN.

OORSPRONKELIJK STARTTE HET PILOOTPROJECT DENDER EN WAAS DUS MET EEN ANDERE APPLICATIE, PYXICARE. HOE HEB JE DEZE ERVAREN?

"De Pyxicare-applicatie is zeer gebruiksvriendelijk. Het vergt niet veel oefening om ermee aan de slag te gaan. Het enige wat we missen zijn schrijfvelden om soms bij een gescoord item een korte argumentatie te geven. Zo'n argumentatie is een pluspunt als het gaat over zorgplanning en de opvolging van de evolutie van zorgprofielen. Momenteel werken we om deze reden nog met een papieren versie. Dit zorgt voor een grotere tijdsinvestering dan voordien."

'Bij de ontwikkeling van de Vlaamse BelRAI-applicatie zijn deze en verschillende andere opmerkingen vanuit het pilootproject meegenomen. De commentaarvelden zullen er zijn', voegt Leen er aan toe.

BEDANKT VOOR HET GESPREK! HEB JE NOG EEN LAATSTE WOORD GERICHT AAN ALLE TOEKOMSTIGE BELRAI-INSCHALERS?

"BelRAI heeft potentieel! Een gedetailleerder zorgprofiel van een gebruiker, betere afstemming met andere hulpverleners gaan de praktijk vooruit helpen. Cruciaal is het realiseren van gegevensdeling en het installeren van koppelingen met het eigen cliëntbeheersysteem om gebruiksvriendelijkheid te garanderen. Het IT-luik van heel het project zal de implementatie volgens ons dan ook maken of kraken," besluit Hadassa.

IS JOUW BESTUUR AL KLAAR VOOR DE BELRAI?

Vanuit Netwerk Thuiszorg ondersteunen we de diensten om de uitrol zo goed mogelijk voor te bereiden. Updates, veelgestelde vragen of alle info over de BelRAI vragenuurtjes kan je terugvinden [op de website](#).

Starten met de BelRAI? [Dit schema](#) helpt je door de eerste stappen.

Heb je een vraag over BelRAI?
Contacteer leen.vandenheuvel@vvsg.be

